

X

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	21.9.2007
Tekijä(t)	Pirjo Kankaanranta	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	121
Otsikko	Strategisen johdon laskentatoimen käyttö yrityksen strategisen suunnittelun ja ohjauksen tukena. Toiminta-analyttinen case-tutkimus		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen, KTM Hanna Karlsson		

Tiivistelmä

Strategisen johdon laskentatoimen tehtävänä on auttaa yritystä suuntaamaan johtamisponnistelujaan enemmän markkinoille, yrityksen toimintaympäristöön ja pidemmän tähtäimen päätöksenteon tueksi sekä tuottaa lisäarvoa asiakkaille. Strategiselle johdon laskentatoimelle ei kuitenkaan ole olemassa yleisesti hyväksyttyä määrittelyä tai viitekehystä eikä selkeää rajausta siitä, mitkä laskentatoimen tekniikat kuuluvat strategiseen johdon laskentatoimeen. Useimmat johdon laskentatoimen tekniikat ovatkin sekä strategisessa että operatiivisessa käytössä ja lisäksi tietyn tekniikan käyttö voi olla strateginen valinta.

Tässä tutkimuksessa analysoidaan case-yrityksen avulla, miten strategisen johdon laskentatoimen tekniikoita yrityksessä käytetään sekä miten ne tukevat yrityksen strategista suunnittelua ja ohjausta. Tutkimuskysymys jakaantuu viiteen alatavoitteeseen: Mitä ja miten strategisen johdon laskentatoimen tekniikoita yrityksessä käytetään? Miten strateginen johdon laskentatoimi tukee yrityksen strategista suunnittelua ja ohjausta? Miten strateginen suunnittelu, strateginen ohjaus ja strategisen johdon laskentatoimen tekniikoiden käyttö eroaa organisaation eri tasoilla (emoyhtiö vs. tytäryhtiö)? Miten eri ohjausjärjestelmät ilmenevät case-yrityksessä? Sekä käytetäänkö kirjallisuudessa strategisen johdon laskentatoimen tekniikoiksi määriteltäviä tekniikoita strategisessa mielessä vai ovatko ne enemmänkin operatiivisen toiminnan tukena?

Case-yrityksen emoyhtiössä oli käytössä useita strategisen johdon laskentatoimen tekniikoita, joista strategista suunnittelua tukivat businesscase-analyysit, erilaiset ennustelaskelmat, pitkän tähtäimen suunnittelu sekä kilpailija-analyysi. Strategiseen ohjaukseen liittyvät tekniikat olivat tärkeimmässä asemassa ja näitä tekniikoita olivat mm. tuloskortti, tulosraportointi sekä rullaava ennustaminen ja budjetointi. Tytäryhtiössä strategisen johdon laskentatoimen tekniikoiden käyttö oli vähäisempää. Suurimpana syynä eroon tekniikoiden käytössä voidaan pitää yhtiöiden välistä kokoeroa sekä emoyhtiön strategiasta johtuen tytäryhtiön haluttomuutta kehittää omia laskentajärjestelmiään ja -tekniikoitaan.

Case-yrityksessä oli havaittavissa piirteitä kaikista neljästä Simonsin (1995) ohjausjärjestelmästä, joista diagnostinen ohjaus oli vahvimmassa asemassa. Molemmassa yhtiöissä interaktiiviseen ohjaukseen käytettiin samaa tekniikkaa kuin diagnostiseen ohjaukseen. Emoyhtiössä interaktiivisessa ohjauksessa tarkkailtiin vain muutamia tuloskortin mittareita aktiivisesti ja diagnostisessa ohjauksessa seurattiin kaikkia tuloskortin mittareita säännöllisesti. Tytäryhtiössä taas käytettiin toteuma-budjetti-seurantaa samalla tavalla sekä interaktiivisesti että diagnostisesti.

Asiasanat	strateginen johdon laskentatoimi, strategia, strateginen suunnittelu, strateginen ohjaus
Muita tietoja	